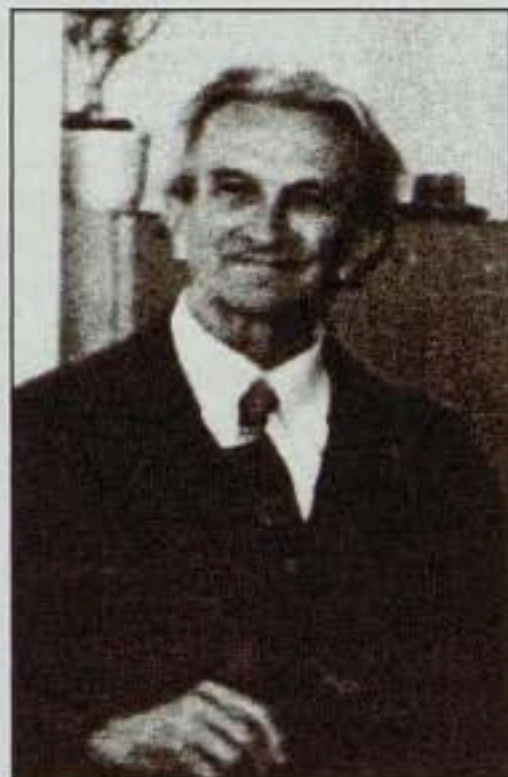

Odišiel

profesor PhDr. Gejza Dobrotka, CSc.

Uprostred práce, plný plánov a myšlienok na veci, ktoré ešte musí urobiť, pán profesor Dobrotka dňa 10. januára 2002 v nedožitých 84 rokoch života navždy odišiel. My, jeho najbližší spolupracovníci na katedre liečebnej pedagogiky (ďalej KLP), si teraz bolestne uvedomujeme, že tá láskavá pozornosť, s ktorou nás „šéf“ po Novom roku vítal na pracovisku, to, ako každému zdôrazňoval, na čo sa má najbližšie v práci zamerať, boli rozlúčkou. Inú si neželal.

Nikdy si nepotrpel na pompéznosť, oslavy a na obdiv. Keď mal nedávno dostať medailu na FF UK, rozmýšľal, či tam vôbec pôjde. Povedal: „Načo to, veď už ich mám toľko...“ Nemal rád ani písanie životopisov, správ a hodnotení a zrejme sa mu zväčša podarilo týmto veciam úspešne vyhnúť. Údaje o jeho živote bolo preto potrebné skladať ako mozaiku.

Pán profesor Dobrotka sa narodil 17. apríla 1918 v Kremnici a veľmi rád spomínal na tento kraj. Na FF UK (1941) v Bratislave vyštudoval odbor klinická psychológia. Tam v roku 1944 obhájil aj titul PhDr. Svoje štúdiá si doplnil na študijnom pobyte v Nemecku v Lipsku (1945). V rokoch 1945–1948 pracoval ako poradca pre obchod a priemysel, neskôr na Československom úrade práce. Po roku 1951 bol psychológom na Psychiatrickej klinike Fakultnej nemocnice v Bratislave. V rokoch 1962–1967 pôsobil na Inštitúte pre ďalšie vzdelávanie lekárov a ako súdny znalec. Z tejto oblasti napísal najviac zo svojich početných prác. Bol zakladateľom forenznnej psychológie na Slovensku.

V roku 1969 prevzal vedenie Katedry liečebnej pedagogiky pri Inštitúte pre špeciálnu a liečebnú pedagogiku, ktorú viedol do jej preloženia na Pedagogickú fakultu v Trnave (1975). Počas svojej pôsobnosti (1970) sa stal docentom. Prednášal psychológiu osobnosti a forenznú psychológiu. Mal bohaté skúsenosti z klinickej i zo súdnoznaleckej praxe. Jeho prednášky boli pre študentov jedinečným zážitkom. Napriek tomu, že mal encyklopedické vedomosti a množstvo skúseností, nikdy neprišiel nepripravený. Osnovu prednášky mal poznamenanú na malom bločku, ktorý počas prednášania držal v ruke a občas kontroloval, či niečo nevynechal. Keď sa rozhodol zanechať svoje pôsobenie na KLP, študenti a jeho spolupracovníci to vnímali ako veľkú stratu.

Potom prednášal na Katedre psychológie pri FF UK až do roku 1983, keď odišiel do dôchodku. Naďalej tam však učil externe a mal aj konzultačné hodiny, ktoré vzorne dodržiaval. V roku 1993 získal profesúru a svoju vedecko-učiteľskú dráhu od 1. júla 1996 ešte raz plne rozvinul, tentoraz opäť na katedre liečebnej pedagogiky (PdF UK). Prevzal vedenie katedry, ujal sa prvých doktorandov v tomto odbore, viedol grantový úlohu, diplomové práce, prednášal. Ako klinický pracovník a znalec životných príbehov bol

presvedčený, že odbor liečebná pedagogika je veľmi potrebný a že má perspektívu. Aj keď občas v diskusii zdôraznil, že on „nie je liečebný pedagóg“, svojou pracovnou pozíciou, svojimi postojmi, prednáškami i publikáciami v značnej miere prispel k profilovaniu tohto odboru a patrí k zakladateľským osobnostiam liečebnej pedagogiky na Slovensku. To, že sa liečebnej pedagogike z jeho pohľadu dostávalo málo podpory, ho motivovalo k pokračovaniu v práci, ale aj veľmi vyčerpávalo. Niekedy mu nepomáhal ani jeho prislovečný zmysel pre humor a chcel všetko nechať, ale začiatkom pracovného týždňa opäť visel kľúčik v jeho dverách. Zvítili sme sa, porozprávali a on obišiel všetkých kolegov, podal im ruku, popýtal sa, čo je nové, ako sa im darí. Svojich hostí usádzal do kresielka, sám sedel na stoličke pri stole a nesťažoval si na nepohodlie počas dlhých debát. Nech už za ním ktokoľvek prišiel, on mal ten dar, že vedel vystihnúť to najlepšie v jeho nápade, podporiť ho a pridať množstvo podnetov.

Pre študentov bol živou legendou liečebnej pedagogiky, veľkým človekom. Mal ich rád a chcel ich poznať, aj keď ich ešte ako poslucháčov nižších ročníkov neučil. Neraz sa pri nich pristavil, vošiel do učebne a rozprával sa s nimi, zažartoval.

Dnes bola jeho pracovňa pustá. Na stole ležali ruže na čiernom súkne. Pero bolo pripravené a bol tam aj lístok napísaný rukou nášho pána profesora: „Prídem hneď!“ A každý akoby v tichu čakal na známe kroky. Tentoraz odišiel ďaleko. Zanechal hlboké stopy, ktoré nedovolia zabudnúť.

Adresa: PhDr. Marta Horňáková, CSc., Pedagogická fakulta UK, Račianska 59, 813 34 Bratislava